

V OŠETŘOVATELSTVÍ JEN BAKALÁŘKY NESTAČÍ

Podle nemocnic jsou diplomované sestry v praxi nenahraditelné

Ministerstvo zdravotnictví se už dlouhé roky snaží zlikvidovat většinu vyšších odborných škol spadajících pod zákon o nelékařských povoláních. Prosazuje, aby se zejména všeobecné sestry, které dnes tvoří drtivou většinu „výkonů“ zdravotnických vošek, v budoucnu připravovaly už jen na akademické půdě. Předseda Asociace zdravotnických škol KAREL ŠTIX však tento záměr striktně odmítá.

Před zhruba rokem na půdě Senátu z vašich úst zaznělo, že zejména nemocnice a větší zdravotnická zařízení potvrzují, že všestranně a především prakticky kvalitně připravené absolventky přicházejí právě z vyšších odborných škol. Ministerstvo zdravotnictví navzdory tomu prosazuje zánik zdravotnických vošek a převedení vzdělávání do vysokých škol. Nástrojem je mu nový zákon o nelékařských povoláních, který zatím leží několik měsíců na mrtvém bodě. To ale asi neznamená, že by zdravotnické vošky byly zachráněny? Je to tak. Nový zákon v podobě, jak ho známe, by nám ponechal maximálně diplomované zubní techniky, diplomované farmaceuty a diplomované dentální hygienisty, náš hlavní obor, všeobecnou sestru, by převedl výhradně na vysokoškolskou úroveň, a to je špatně. O těchto změnách nyní začaly jednat i sněmovní výbory – školský a zdravotnický. Mimochodem někteří poslanci nyní usilují o to, aby vyšší odborné školy jako takové, tedy nejen ty zdravotnické, měly svůj vlastní zákon, kte-

rý by je nepochybnitelně zakotvil v terciárním sektoru vzdělávání. Uvidíme, jak to dopadne, každopádně bude těžké takový záměr uskutečnit, protože proti němu vystupují vlivné vysoké školy. Náš minimální požadavek je, aby vošky byly jako terciární sektor definovány ve školském zákoně.

Ministerstvu zdravotnictví je trnem v oku především paralelní vzdělávání všeobecných sester ve formálně téměř identickém studiu na vyšších i vysokých školách. Vám tato dvojkolejnost nepřekáží?

Ne, protože to běžně funguje i ve světě, například ve Finsku. Dokonce před šesti lety jsme byli na jednání OECD, kde se zahraniční experti divili, proč snahami o převedení studia výhradně pod vysoké školy zašlapáváme něco, co funguje. Proč prý voškám také nedáme bakaláře, když jde o jednoznačné terciární profesní vzdělávání. Bylo by to krásné, ale vysokoškolská lobby by to asi nepřipustila. Speciálně zdravotnické vošky přitom rozhodně prosperují, žádný propad počtu uchaze-

čů nezaznamenáváme a naši absolventi ve velké většině odcházejí přímo do zdravotnické praxe, což se o bakalářkách říci nedá – odcházejí ve velkém mimo obor nebo do zahraničí. Má smysl přebudovat zdravotnické školství do takové podoby, kdy bude chrlit absolventy, bakaláře a magistry, s diametrálně odlišnými pracovními ambicemi? A kdy způsobí nedostatek zdravotnických pracovníků?

Na nedávné konferenci zdravotnických škol zazněl požadavek, aby nový zákon o nelékařích zachoval nejpočetnější obor Zdravotnický asistent v dosavadním maturitním studiu, obor, který před deseti lety v rámci reformy zdravotnických profesí nahradil všeobecnou sestru. Hodně se ale hovořilo o změně náplně jeho práce.

My bychom chtěli, aby zdravotničtí asistenti měli nejen zachovány dosavadní kompetence, jak je definuje zákon, ale také aby mohli pracovat bez odborného dohledu, který dnes také nařizuje zákon – samozřejmě po určitém adaptačním období. Jsme přesvědčeni, že díky této změně by se zvýšila po této profesi poptávka na trhu práce. Navíc většina z ředitelů našich škol potvrdila, že v minulosti uměle vytvořenou označení *asistent* se ve zdravotnické praxi neosvědčilo, že je stále používán původní a veřejností obecně užívaný termín *sestra*. Proto navrhujeme změnu názvu tohoto oboru na Zdravotní sestru. Zástupci ministerstva zdravotnictví přejmenování s poukazem na striktní evropské směrnice odmítají, my jsme ale opačného názoru.

Na zmíněné konferenci také zaznělo, že by se zdravotnické školy neměly slučovat se školami jiného zaměření. Proč si to myslíte?

Například na Slovensku také záměrně nefúzují a mají s tím ty nejlepší zkušenosti. Pokud se zdrávka spojí s obchodní akademií nebo gymnáziem, bývá upozaděna. Bójme se, že vzniknou subjekty označené jen jako *střední škola* nebo *střední odborná škola*, které už nebudou mít v názvu přívlastek zdravotnická. To by totiž mohl být začátek průlomu, k němuž v minulosti došlo u tříletého oboru Ošetřovatel, který začaly nabízet různé školy bez jakékoli zdravotnické tradice či zkušenosti. To samé by podle nás mohlo hrozit i na maturitní úrovni – třeba u zdravotnického asistenta. Kvalitě přípravy ve zdravotnických oborech by to rozhodně neprospělo.

